

Framgongd vend til afturgongd

– Hóast búskapurin í síni heild er væl fyrri, mugu vit ásanna, at tann stóri vøksturin, sum byrjaði miðskeiðis í 90'árunum, vendi til afturgongd í fjør. Hetta er ikki ein nýggjur veruleiki fyrri okkum, tí búskapurin hevur altíð gingið í næstan regluligum vakstrar- og afturgongdsskeiðum, segði Jóannes Eidesgaard, lögmaður, á landsstevnunni hjá Javn- aðarflokkinum

Jóannes Eidesgaard, lögmaður, Gerhard Lognberg, lögtingsmaður og Axel Skouboe

LANDSSTEVNA

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

Lögmaður visti á, at vinnan er munandi betur fyrri, enn hon var fyrri góðum 10 árum síðani, tí hon er rættiliga stúdningssfri og hevur ikki somu stóru kapital- útreiðslur.

- Fíggjarlógin komandi árin fer ivaleyst at liggja tungt í sjónum. Verandi fíggjarlóg hevur eitt hall upp á 200 mió. kr., og alt bendur á, at komandi fíggjarlóg fær eitt á leið eins stórt hall. Ein framskriving av verandi fíggjarlóg uttan

sparingar og uttan nýggjar raðfestingar ókir útreiðslurnar við góðum 130 mió. kr., so tað er eyðsæð, at skal pláss gevast fyrri neyðugum raðfestingum, so má sparast á nógvum økjum umfram nýggj inntøku- tiltøk, segði hann.

Sum vera man nam hann eisini við ríkisstuðlin. Hann visti á, at tað vóru tey, sum søgdu, at ein skerjing av ríkisstuðlinum upp á 366 mió. kr. ikki fór at merkjast.

- Sjálvandi merktist tað ikki við tí næstan ónormala viðráki, sum okkara búskapur hevði, men nú vit hava meira normalar um-

støður, nú siggja vit, at skerjingin fekk djúpar avleiðingar. Okkara lagna er so enn einferð at tátta í. Útreiðslurnar eru vaksnar ótrúliga nógv seinastu mongu árin - á leið 1,1 mia. kr. - og tí kennist henda tátanin so fremmand fyrri mong. Men at gera samanberingar við kreppuna fyrst í 90'árunum er púra burturvið, segði hann.

Jóannes Eidesgaard segði eisini, at landsstýrið hevur samtykt at fremja 10% í sparingum í lønum í miðfyrstingini, og at vit ivaleyst fara at siggja nógvar stovnar, sum eisini mugu

taka spariknívín í hond.

Hann segði eisini, at er samgongan samd um, at skúlaværkið, heisluværkið og vaktarskipanir ikki skulu skerjast í lønum, men tvørturímóti hava fulla lønarframskriving við 3,4%.

Samgongan er somuleiðis samd um, at alt skal gerast fyrri at verja og varðveita vælfærdarsamfelagið.

- Tó at útlitini ikki eru so góð fyrri búskapinum, so vilja vit raðfesta nýggj tiltøk vælfærdini at frama sera høgt. Men um hesi mál vil landsstýrismaðurin við almanna- og heilsumálum roða um seinni.

Helena fyrri Jancy

Helena Eliassen og Jancy Olsen

Helena Eliassen varð vald í landsnevndina hjá Javn- aðarflokkinum fyrri Jancy Olsen, sum ikki stillaði upp- aftur

aðarfelag síðani 1993 og hevur eisini veri næstformaður í Eysturoyar Javn- aðarfelag eitt skifti. Hin broytingin er at Katrin Dahl Jakobsen er valdur skrivari í Javn- aðarflokkinum eftir Hans Paula Strøm.

LANDSSTEVNA

Eiríkur Lindenskov

Á landsstevnu Javn- arflokksins í vikuskiftinum var nevndin vald aftur við teirri broyting, at Jancy Olsen, sum hevur sitið í starvsnevndini stillaði ikki upp aftur, og í hennara stað kom Helena Eliassen í nevndina sum næstformaður. Helena Eliassen hevur veri nevndarlimur í Eysturoyar Javn-

Í nevndini sita nú. Jóannes Eidesgaard, form Bergur P. Dam, næstform. Helena Eliassen, næstform. Katrin Dahl Jakobsen, skrivari Hans Pauli Strøm, nevndarlimur Heðin Klein, nevndarlimur Kristoffur Gaardlykke, nevndarlimur

KAUPTHING

Virðisbrævameklarafelag

Vika 40, 2004
www.kaupthing.fo

Oljan setti aftur nýtt met

MARKNAÐARRÁK

Júst sum væntað hækkaði amerikanski tjóðbankin (FED) leiðandi rentuna úr 1,50% í 1,75% í farnu viku. Hóast Alan Greenspan bar at kalla somu tíðindi eftir hendan fundin, sum 10. august, so ávirkaðust fíggjarmarknaðirnir lutfalsliga nógv av tíðindafundinum. Rentan hækkaði á styttru lánsbrøvunum og lækkaði á teimum longru. Eisini partabrev hækkaðu av hendingini. Størsta hendingin í vikuni var kortini, at oljan aftur náddi metstignum frá august.

Tíðindini frá fundinum vóru, at FED framvegis er bjartskygt um búskaparvøksturin í USA og tað var jaligt, at tey nú aftur eru meira bjartskygd um støðuna á arbeiðsmarknaðinum. Hetta gjørdi, at styttru lánsbrævarenturnar hækkaðu, tí

hetta ókir um sannlíkindið, at FED, júst sum teir hava lovað, aftur fara at hækka leiðandi rentuna í næstum. Tey í FED eru samstundis minni dapurskygd um hækkaði prívøkstur, tí lækkaðu longru lánsbrævarenturnar.

Orðini hjá FED um prívøksturin og tað at oljan aftur náddi prismetinum frá august í farnu viku, fekk stóra ávirkan á fíggjarmarknaðirnir. Íleggjarar hava í longri tíð vantað long lánsbrøv, tí ein rentuhækking hevur verið væntandi. Tíðindini hava tí noytt hópini av íleggjarum at keypa long lánsbrøv aftur. Úrslitið er, at 10-ára lánsbrævarentan er lækkað heili 0,2%-stig seinastu vikurnar og er nærkað metlaga stignum frá mars.

Hesa vikuna verða fleiri búskapartøl kunngjørd, ið kunnu ávirka marknaðir-

nar. Millum annað verður endaliga BTU talið í USA fyrri 2. ársfj. kunngjørt. Talið verður væntandi dagført úr 2,8% í 3,0%. Meira áhugavert verður, tá PCE-pristalið verður kunngjørt hósdagin. FED hevur sett prívøksturin í andglettin.

Eitt neyvt eyga verður tí eftir prívakstartølum í næstum. Eisini tøl um oljugoymslurnar í USA kunnu fáa stóra ávirkan.

Ein spennandi vika er fyrri framman. Eftir at nógv long lánsbrøv vóru keypt í farnu viku, skal nú minni til

at fáa lánsbrævarenturnar at hækka. Búskapartølini avgera tó, hvussu marknaðirnir fara at háttá sær, men líkt er til at renturnar kunnu hækka eitt vet frá metlaga stignum.

Rentur			Partabrevavísitøl		
	Renta	+/- %-stig		Kursur	+/- %
Diskonto	2,00%	0,00% ▲	KFX, Danmark	277,1	0,8% ▲
2 ára lánsbræv	2,57%	-0,02% ▼	OMX, Svøríki	695,4	-0,7% ▼
5 ára lánsbræv	3,47%	-0,05% ▼	Eurostoxx 50, Evropa	2.682,3	-0,9% ▼
10 ára lánsbræv	4,31%	-0,04% ▼	S&P 500, USA	1.110,1	-1,1% ▼
Íløgufeløg			Gjaldoyru		
	Kursur	+/- %		Kursur	+/- %
Lánsbrøv í DKK	106,34	0,1% ▲	USD	606,87	-0,6% ▼
Evru Lánsbrøv	167,72	0,5% ▲	EUR	743,91	0,0% ■
Norrøn Partabrev	81,51	-0,1% ▼	GBP	1.095,43	0,4% ▲
Altjóða Vøkstur	61,22	-1,6% ▼	NOK	89,11	0,5% ▲

Renta og kursir kl. 10 í gjár. Broytingar eru útroknaðar í mun til fyrri viku síðan.